

**7326 SAYILI KANUNUN 5 İNCİ
MADDESİ KAPSAMINDA GELİR
VERGİSİ YÖNÜNDEN YAPILACAK
MATRAH ARTIRIMINA İLİŞKİN
REHBER**

GİRİŞ

Bu Rehberde, 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 5 inci maddesi kapsamında gelir vergisi mükelleflerinin matrah artırımı uygulamasına yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

1. GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİNDE MATRAH ARTIRIMI

A) Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinde Matrah Beyan Etmiş Olan Mükelleflerin Matrah Artırımı

Yıllık gelir vergisi beyannamesi vermek mecburiyetinde olan gelir vergisi mükellefleri 7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesine göre matrah artırımından yararlanabileceklerdir.

2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 takvim yıllarına ilişkin olarak verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde vergiye tabi gelir (matrah) beyan eden gelir vergisi mükelleflerinin bu yıllara ilişkin vergi matrahlarının;

2016 yılı için.....	%35,
2017 yılı için.....	%30,
2018 yılı için.....	%25,
2019 yılı için.....	%20,
2020 yılı için.....	%15

oranlarından az olmamak üzere artırılması gerekmektedir. Mükellefler, dilerse ilgili yıllar için, bu oranların üzerinde artırımda bulunabileceklerdir. Gelir vergisi mükellefleri için artırıma esas olacak matrah, üzerinden gelir vergisi hesaplanan matrah olacaktır.

Ancak, anılan yıllara ilişkin olarak artırılan matrahların tutarı;

- Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabı için;

2016 yılı için.....	47.000 TL'den,
2017 yılı için.....	49.800 TL'den,
2018 yılı için.....	52.900 TL'den,
2019 yılı için.....	56.200 TL'den,
2020 yılı için.....	63.700 TL'den

- Ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için;

2016 yılı için.....	31.900 TL'den,
2017 yılı için.....	33.200 TL'den,
2018 yılı için.....	35.250 TL'den,
2019 yılı için.....	37.500 TL'den,
2020 yılı için.....	42.500 TL'den

- Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan ibaret olan gelir vergisi mükellefleri için;

2016 yılı için.....	4.700 TL'den,
2017 yılı için.....	4.980 TL'den,
2018 yılı için.....	5.290 TL'den,
2019 yılı için.....	5.620 TL'den,
2020 yılı için.....	6.370 TL'den

- Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından ibaret olan gelir vergisi mükellefleri için;

2016 yılı için.....	9.400 TL'den,
2017 yılı için.....	9.960 TL'den,
2018 yılı için.....	10.580 TL'den,
2019 yılı için.....	11.240 TL'den,
2020 yılı için.....	12.740 TL'den

- Geliri yukarıda sayılanlar dışında kalan gelir vergisi mükellefleri için;

2016 yılı için.....	31.900 TL'den,
2017 yılı için.....	33.200 TL'den,
2018 yılı için.....	35.250 TL'den,
2019 yılı için.....	37.500 TL'den,
2020 yılı için.....	42.500 TL'den

az olmayacaktır.

7326 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında; ticari veya zirai kazancı bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabına ilişkin asgari matrah tutarı üzerinden artırımda bulunan mükellefler diğer gelir unsurları nedeniyle de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Beyannamelerinde, ticari ve zirai kazanç ile serbest meslek kazancı dışında kalan ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat (bu kazanç veya iratların birkaçının elde edilmiş olması hali dâhil) beyan eden gelir vergisi mükellefleri için, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahlar esas alınacaktır. Bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellefler sayılan gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.

Gayrimenkul sermaye iradının yanında ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat beyan eden gelir vergisi mükellefleri de işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahları esas alacaklardır. Bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellefler sayılan gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.

Verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamesinde birden fazla gelir unsuru bulunan mükellefler, matrah artırımlarını yıllık beyannamelerinde yer alan toplam matrah üzerinden yapacaklar, gelir unsurlarının bir kısmı itibarıyla artırımda bulunmayacaklardır.

7326 sayılı Kanun kapsamında matrah artırımında bulunacak gelir vergisi mükelleflerinin 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7326 Sayılı Kanun Genel Tebliği ekinde yer alan (EK:5) bildirim formunu doldurmaları gerekmektedir.

a) Konuya İlişkin Örnekler

Örnek 1- Mükellef Bayan (A) 2019 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde 150.000 TL menkul sermaye iradı beyan etmiştir. Adı geçen mükellef, hem menkul sermaye iradı hem de ücret geliri ile diğer kazanç ve iratlar yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Mükellefin menkul sermaye iradı yanında ücret geliri ile diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için mezkûr Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Diğer Gelir Unsurlarının Biri veya Birkaçı Nedeniyle Beyanname Veren Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Diğer Gelir Unsurları İle Birlikte Basit Usulde Ticari Kazanç veya GMSİ Elde Eden Mükellefler Dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORANI	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	150.000	%20	30.000	37.500	37.500	%15	5.625

Mükellefin menkul sermaye iradı dolayısıyla vermiş olduğu beyannamesindeki matraha göre hesaplanan artırım tutarının, diğer gelir unsurlarının biri veya birkaçı nedeniyle beyanname veren gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari tutarın altında olması nedeniyle, hesaplama esas matrah, ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen mükellefler için belirlenen asgari matrah tutarı olacaktır.

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Bayan (A) menkul sermaye iradı yanında ücret, diğer kazanç ve iratlar ile gayrimenkul sermaye iradı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bayan (A)’nın matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Örnek 2- Mükellef Bay (B) 2020 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde 200.000 TL gayrimenkul sermaye iradı beyan etmiştir. Bay (B) gayrimenkul sermaye iradı yanında ilgili takvim yılı için ticari kazanç ile ücret geliri yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bay (B)'nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamak için öncelikle bağlı bulunduğu vergi dairesinde ticari kazanç yönünden (0001 kodunda) mükellefiyet kaydı açtırması ve ardından Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı Bilanço Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORANI	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	200.000	%15	30.000	63.700	63.700	%20	12.740

Mükellefin gayrimenkul sermaye iradı dolayısıyla vermiş olduğu beyannamesindeki matraha göre hesaplanan artırım tutarının, ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari tutarın altında olması nedeniyle, hesaplama esas matrah, ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilen mükellefler için belirlenen asgari matrah tutarı olacaktır.

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Mükellef Bay (B) gayrimenkul sermaye iradı, ticari kazanç ve ücret geliri yanında diğer tüm gelir unsurları yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 3- Bilanço esasına göre defter tutan ticari kazanç mükellefi Bayan (C), 2019 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde ticari kazancını 1.250.000 TL olarak beyan etmiştir. Bayan (C) ticari kazancının yanında ilgili takvim yılında zirai kazanç ile serbest meslek kazancı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bayan (C)'nin ticari kazancının yanında zirai kazanç ile serbest meslek kazancı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı Bilanço Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	1.250.000	%20	250.000	56.200	250.000	%15	37.500

Bayan (C) bu şekilde matrah artırımında bulunduğu, ticari kazancının yanında zirai kazanç ve serbest meslek kazancı ile birlikte ücret geliri, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye

iradı ve diğer kazanç ve iratları yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bayan (C)'nin matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Örnek 4- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellef Bay (D), 2020 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde ticari kazancını 75.000 TL olarak beyan etmiştir. Bay (D) ticari kazancı ile birlikte ücret geliri, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bu kapsamda Bay (D)'nin Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı İşletme Hesabı Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	75.000	%15	11.250	42.500	42.500	%15	6.375

Mükellefin ticari kazancı dolayısıyla vermiş olduğu beyannamesindeki matraha göre hesaplanan artırım tutarının, ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari tutarın altında olması nedeniyle, hesaplama esas matrah, ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen mükellefler için belirlenen asgari matrah tutarı olacaktır.

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Bay (D), ticari kazancının yanında ücret geliri, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlar ile birlikte işletme hesabı esasına göre tespit olunan zirai kazanç yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bay (D)'nin matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası

hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Örnek 5- Gelir vergisi mükellefi Bayan (E)'nin 2019 takvim yılı yıllık gelir vergisi beyannamesinde beyan ettiği gelir vergisi matrahı aşağıdaki gibidir.

- Ücret geliri	1.500.000 TL
- Gayrimenkul sermaye iradı	1.800.000 TL
- Menkul sermaye iradı	500.000 TL

Bayan (E) ücret geliri, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile birlikte ilgili takvim yılında diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bayan (E)'nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Diğer Gelir Unsurlarının Biri veya Birkaçı Nedeniyle Beyanname Veren Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Diğer Gelir Unsurları İle Birlikte Basit Usulde Ticari Kazanç veya GMSİ Elde Eden Mükellefler Dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	3.800.000	%20	760.000	37.500	760.000	%15	114.000

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Bayan (E) ücret geliri, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile birlikte diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bayan (E)'nin matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Örnek 6- Gelir vergisi mükellefi Bay (F)'nin yıllık gelir vergisi beyannamesinde beyan ettiği gelir vergisi matrahı, 2020 yılı için aşağıdaki gibidir.

- Ücret geliri	1.000.000 TL
- Gayrimenkul sermaye iradı	1.500.000 TL

Bay (F) ilgili takvim yılında, ticari kazanç ile serbest meslek kazancı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bu durumda Bay (F)'nin öncelikle bağlı bulunduğu vergi dairesinde ticari kazanç veya serbest meslek kazancı yönünden (0001 kodunda) mükellefiyet kaydı açtırması ve ardından Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı Bilanço Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” veya “Serbest Meslek Erbabıyım. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırlarından birini seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	2.500.000	% 15	375.000	63.700	375.000	% 20	75.000

Bay (F) bu şekilde matrah artırımında bulunduğu, tüm gelir unsurları yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 7- Mükellef Bayan (G) 2020 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde 600.000 TL serbest meslek kazancı beyan etmiştir. Bayan (G) serbest meslek kazancının yanında ücret geliri, menkul sermaye iradı ve gayrimenkul sermaye iradı için de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bayan (G)'nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Serbest Meslek Erbabıyım. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	600.000	% 15	90.000	63.700	90.000	% 15	13.500

Bayan (G) bu şekilde matrah artırımında bulunduğu, serbest meslek kazancının yanında diğer gelir unsurları yönünden de (ticari ve zirai kazanç dâhil) vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bayan (G)'nin matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Örnek 8- Mükellef Bay (H) 2019 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde 150.000 TL gayrimenkul sermaye iradı beyan etmiştir. Mükellef ilgili takvim yılında gayrimenkul sermaye iradı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bay (H)'nin gayrimenkul sermaye iradı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Geliri Sadece GMSİ den oluşan gelir vergisi mükellefiyim” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	150.000	%20	30.000	11.240	30.000	%15	4.500

Bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellef Bay (H) sadece gayrimenkul sermaye iradı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bay (H)'nin matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Örnek 9- Mükellef Bay (İ) 2019 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde 140.000 TL gayrimenkul sermaye iradı beyan etmiştir. Bay (İ) gayrimenkul sermaye iradı yanında ücret geliri yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bay (İ)'nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Diğer Gelir Unsurlarının Biri veya Birkaçı Nedeniyle Beyanname Veren Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Diğer Gelir Unsurları İle Birlikte Basit Usulde Ticari Kazanç veya GMSİ Elde Eden Mükellefler Dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	140.000	%20	28.000	37.500	37.500	%20	7.500

Mükellefin gayrimenkul sermaye iradı dolayısıyla vermiş olduğu beyannamesindeki matraha göre hesaplanan artırım tutarının, ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari tutarın altında olmasından dolayı, hesaplamaya esas matrah ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen mükellefler için belirlenen asgari matrah tutarı olacaktır.

Mükellef Bay (İ) bu şekilde matrah artırımında bulunduğu, gayrimenkul sermaye iradı yanında ücret geliri, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 10- Mükellef Bayan (J) 2019 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde 160.000 TL gayrimenkul sermaye iradı beyan etmiştir. Bayan (J) gayrimenkul sermaye iradının yanında ticari kazanç ve menkul sermaye iradı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Mükellef Bayan (J)' nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için öncelikle bağlı bulunduğu vergi dairesinde ticari kazanç yönünden (0001 kodunda) mükellefiyet kaydı açtırması ve ardından Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı İşletme Hesabı Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim.(Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dahil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARI MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	160.000	%20	32.000	37.500	37.500	%20	7.500

Mükellefin gayrimenkul sermaye iradı dolayısıyla vermiş olduğu beyannamesindeki matraha göre hesaplanan artırım tutarının, ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari tutarın altında olmasından dolayı, hesaplamaya esas matrah ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen mükellefler için belirlenen asgari matrah tutarı olacaktır.

Mükellef Bayan (J) bu şekilde matrah artırımında bulunduğu, gayrimenkul sermaye iradı yanında işletme hesabı esasına göre tespit olunan ticari ve zirai kazanç, ücret geliri, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 11- Mükellef Bay (K) 2020 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde 500.000 TL gayrimenkul sermaye iradı beyan etmiştir. Bay (K) gayrimenkul sermaye iradının yanında ticari kazanç ve serbest meslek kazancı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bay (K)'nin, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için öncelikle bağlı bulunduğu vergi dairesinde ticari kazanç veya serbest meslek kazancı yönünden (0001 kodunda) mükellefiyet kaydı açtırması ve ardından Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı Bilanço Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” veya “Serbest Meslek Erbabıyım. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırlarından birini seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	500.000	%15	75.000	63.700	75.000	%20	15.000

Mükellef Bay (K) bu şekilde matrah artırımında bulunduğu, gayrimenkul sermaye iradının yanında diğer tüm gelir unsurları yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 12- Bilanço esasına göre defter tutan Bayan (L) 2019 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde ticari kazancını 1.000.000 TL olarak beyan etmiştir. Bayan (L) ticari kazancının yanında serbest meslek kazancı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Mükellef Bayan (L)'nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı Bilanço Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	1.000.000	%20	200.000	56.200	200.000	%15	30.000

Mükellef Bayan (L) bu şekilde matrah artırımında bulunduğu ticari kazancının yanında serbest meslek kazancı da dâhil diğer tüm gelir unsurları yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bayan (L)'nin matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci

fıkrası hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Örnek 13- Gelir vergisi mükellefi Bay (M) 2020 takvim yılı için vermiş olduğu yıllık gelir vergisi beyannamesinde ücret gelirini 1.500.000 TL olarak beyan etmiştir. Mükellef Bay (M) ücret geliri yanında menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bay (M)'nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan "Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)" tablosundaki "Diğer Gelir Unsurlarının Biri veya Birkaçı Nedeniyle Beyanname Veren Gelir Vergisi Mükellefiiyim. (Diğer Gelir Unsurları İle Birlikte Basit Usulde Ticari Kazanç veya GMSİ Elde Eden Mükellefler Dâhil)" satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	1.500.000	%15	225.000	42.500	225.000	%15	33.750

Mükellef bu şekilde matrah artırımında bulunduğu ücret geliri, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratların yanında gayrimenkul sermaye iradı yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Bay (M)'nin matrah artırımında bulunmak istediği yıla ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesini kanuni süresinde verdiği, bu beyanname üzerinden anılan beyannameye ilişkin damga vergisi de dâhil olmak üzere tahakkuk eden vergilerin tamamını süresinde ödediği ve bu vergi türlerine ilişkin olarak herhangi bir dönem için 7326 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinden yararlanmadığı varsayılarak Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre artırılan matraha %20 yerine %15 vergi oranı uygulanmak suretiyle ödenecek vergi tutarı hesaplanacaktır.

Söz konusu verginin peşin ödenmesi halinde ise bu oran üzerinden hesaplanan tutar üzerinden %10 indirim uygulanacaktır.

B) Mükellefiyet Kayıtları Olup da Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde Zarar Beyan Etmiş veya Hiç Beyanname Vermemiş Olan Mükellefler ile Faaliyette Bulunduğu veya Gelir Elde Ettiği Hâlde Mükellefiyet Tesis Ettirmemiş Olanların Matrah Artırımı

7326 sayılı Kanun kapsamında;

- Yıllık gelir vergisi beyannamelerinde zarar beyan eden mükellefler,
- Yıllık gelir vergisi beyannamelerinde indirim ve istisnalar nedeniyle matrah beyan etmeyen mükellefler,

-Mükellefiyet kayıtları olup da beyanname vermemiş olan mükellefler,

-İlgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar rehberin bu bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde matrah artırımından yararlanabileceklerdir.

Bu kapsamda, anılan yıllara ilişkin olarak artırılan matrahların tutarı;

- Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabı için;

2016 yılı için.....	47.000 TL'den,
2017 yılı için.....	49.800 TL'den,
2018 yılı için.....	52.900 TL'den,
2019 yılı için.....	56.200 TL'den,
2020 yılı için.....	63.700 TL'den
- Ticari veya zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri için;

2016 yılı için.....	31.900 TL'den,
2017 yılı için.....	33.200 TL'den,
2018 yılı için.....	35.250 TL'den,
2019 yılı için.....	37.500 TL'den,
2020 yılı için.....	42.500 TL'den
- Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan ibaret olan gelir vergisi mükellefleri için;

2016 yılı için.....	4.700 TL'den,
2017 yılı için.....	4.980 TL'den,
2018 yılı için.....	5.290 TL'den,
2019 yılı için.....	5.620 TL'den,
2020 yılı için.....	6.370 TL'den
- Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından ibaret olan gelir vergisi mükellefleri için;

2016 yılı için.....	9.400 TL'den,
2017 yılı için.....	9.960 TL'den,

2018 yılı için..... 10.580 TL'den,
2019 yılı için..... 11.240 TL'den,
2020 yılı için..... 12.740 TL'den

- Geliri yukarıda sayılanlar dışında kalan gelir vergisi mükellefleri için;
2016 yılı için..... 31.900 TL'den,
2017 yılı için..... 33.200 TL'den,
2018 yılı için..... 35.250 TL'den,
2019 yılı için..... 37.500 TL'den,
2020 yılı için..... 42.500 TL'den

az olmayacaktır.

a) Konuya İlişkin Örnekler

Örnek 14- Mükellefiyeti bulunmayan Bayan (N) 2019 takvim yılında ücret geliri ve menkul sermaye iradı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamak için Bayan (N)'nin Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Diğer Gelir Unsurlarının Biri veya Birkaçı Nedeniyle Beyanname Veren Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Diğer Gelir Unsurları İle Birlikte Basit Usulde Ticari Kazanç veya GMSİ Elde Eden Mükellefler Dahil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	-	%20	-	37.500	37.500	%20	7.500

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Bayan (N) ücret geliri ve menkul sermaye iradı yanında gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 15- Mükellefiyeti bulunmayan Bay (O) 2020 takvim yılında ticari kazancı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bay (O)'nun vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için öncelikle bağlı bulunduğu vergi dairesinde ticari kazanç yönünden (0001 kodunda) mükellefiyet kaydı açtırması ve ardından Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı İşletme

Hesabı Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	-	%15	-	42.500	42.500	%20	8.500

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Bay (O) işletme hesabı esasına göre tespit olunması gereken ticari kazancının yanında ücret geliri, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve iratlar ile birlikte işletme hesabı esasına göre tespit olunması gereken zirai kazanç yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 16- Mükellefiyeti bulunmayan Bay (P) 2019 takvim yılında ticari kazancı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bay (P)’nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için öncelikle bağlı bulunduğu vergi dairesinde ticari kazanç yönünden (0001 kodunda) mükellefiyet kaydı açtırması ve ardından Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Ticari veya Zirai Kazancı Bilanço Esasına Göre Tespit Edilen Gelir Vergisi Mükellefiyim. (Beyana tabi diğer gelir unsurları bulunanlar dâhil)” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2019	-	%20	-	56.200	56.200	%20	11.240

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Bay (P) ticari kazancının yanında diğer tüm gelir unsurları yönünden de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

Örnek 17- Mükellefiyeti bulunmayan Bayan (R) 2020 takvim yılında gayrimenkul sermaye iradı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmak istememektedir.

Bayan (R)’nin vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmaması için Tebliğ ekindeki (EK:5) bildirim formunda bulunan “Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırım Bildirimi (Madde 5/1-a,b)” tablosundaki “Geliri Sadece GMSİ den oluşan gelir vergisi mükellefiyim” satırını seçerek aşağıdaki şekilde matrah artırımında bulunması gerekmektedir.

YIL	İLGİLİ YILLAR VERGİ MATRAHI	ARTIRIM ORAN	ARTIRILAN MATRAH TUTARI	ASGARİ MATRAH TUTARI	HESAPLAMAYA ESAS MATRAH	VERGİ ORANI	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
2020	-	%15	-	12.740	12.740	%20	2.548

Bu şekilde matrah artırımında bulunan Bayan (R) sadece gayrimenkul sermaye iradı yönünden vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.